Starditoetuse meetme (2021-2027) korduma kippuvad küsimused (KKK)

1. **Kas juhatuse liikmete/osanike seoseid vaadatakse ka vastu MTÜ-d?**

Jah, kui MTÜ on saanud ettevõtlustulu.

2. **Starditoetuse määrus muutus 12.07.2024 millega muutus kasvupotentsiaali nõue, st kadus ära tulemusnäitajate osas saavutada müügitulu kasv teise projektiaasta lõpuks. Kui olen rahuldamise otsuse saanud enne 12.07.2024, kas siis kehtib teise projektiaasta lõpuks ikkagi müügitulu osas kasvunõue?**

Määruse muudatus on tagasiulatuva mõjuga ning kohaldub ka nendele projektidele, mille rahastamise otsus on tehtud enne 12.07.2024. See tähendab, et hinnatakse ettevõtja müügitulu saavutamist **projekti abikõlblikkuse perioodi viimasel aastal ehk teisel projektiaastal**. Nõutav müügitulu on ettevõtjale, kelle tegevuskoht asub Tallinna või Tartu linnapiirkonnas, vähemalt 80 000 eurot ning mujal Eestis vähemalt 40 000 eurot. **Nimetatud müügitulu nõue puudutab üksnes projekti teist aastat** ning ei tähenda kogu projektiperioodi müügitulu summat. Samuti ei hinnata enam müügitulu kasvu võrreldes esimese projektiaastaga**.**

3. **Juhul, kui ettevõttel on mitu tegevusvaldkonda, millest üks on projekti tegevusvaldkond, siis kas finantsprognoosid tuleb täita vaid projektipõhiselt või kogu ettevõtte tegevuse põhiselt?**

Finantsprognoosid tuleb täita tervikvaates.

4. **Kui ettevõttel on mitu tegevusvaldkonda ja neist üks on välistatud tegevusvaldkond, siis kas sobib taotlema?**

Kui taotlema tullakse selles tegevusvaldkonnas, mis vastab tingimustele, siis sobib. Ettevõte peab suutma oma raamatupidamises eristada need kaks erinevat tegevusvaldkonda ning tulemusi vaadatakse toetatava valdkonna osas ehk müügitulu peab tekkima toetatavas valdkonnas.

5. **Kuidas toimub peale rahastamisotsuse saamist toetuse välja maksmine?**

Toetuse maksmine on standardiseeritud ühikuhinna alusel, st kõikidele projektide osas on projekti maksumus 25 000 eurot, millest toetus 20 000 eurot ning omafinantseering 5000 eurot. Projekti kogumaksumus ei saa olla vähem kui 25 000 eurot.

Toetuse väljamaksmine toimub kahes osas. Esimene väljamakse 15 000 eurot toimub siis, kui peale rahastamisotsust on loodud 3 kuu jooksul täistööajale taandatud töökoht kehtiva alammäära ulatuses ning esitatud 4 kuu jooksul vahearuanne selle tõendamiseks (kahepoolsed allkirjastatud tööleping ning töötamise registri väljavõte). Töökoha võib luua ka kohe peale otsuse saamist ning esitada vahearuanne koos tõendustega, e pea ootama neljandat kuud.

Teine väljamakse 5 000 eurot toimub lõpparuande raames peale projekti elluviimist (24 kuu möödumist, lõpparuannet ei saa esitada enne 24 kuu möödumist) ning see makstakse välja juhul, kui töökohta on säilitatud loomise hetkest kuni lõpparuande esitamise hetkeni ning makstud töötasu alammäära (ajas muutuv, kehtiva alammäära järgi) ning saavutatud on projekti abikõlblikkuse perioodi viimasel aastal ehk teisel projektiaastal müügitulu (Tallinna ja Tartu linnapiirkonnas 80 000 eurot ning mujal Eestis 40 000 eurot).

6. **Kui pikk on projekti perioodi ning kui pikk on projektiaasta?**

Projekti periood on kõikidel taotlejatel 24 kuud ning üks projektiaasta on 12 kuud.

7. **Juhul, kui ettevõte ei suuda maksta kaheaastasel projektiperioodil nt 2 kuud palka, siis kas tulemused loetakse siiski täidetuks?**

Kuna tegemist on standardiseeritud ühikuhinna metoodikaga, st on määratud konkreetne ühikuhind ning tulemus, siis nende mitte täitmisel teist osa 5 000 eurot välja ei maksta ning esimese väljamakse 15 000 euro osas kaalutakse, kas finantskorrektsioon kohaldub ning tekib tagasimakse kohustus.

8. **Kas ettevõtte juhatuse liikmele võib luua juurde loodava töökoha?**

Jah, see on lubatud kui enne taotluse esitamist ei ole kehtivat töölepingut. Luua tuleb täistööajale taandatud töölepinguline töökoht.

9. **Kas võib luua ka mitu osalise koormusega töökohta?**

Jah, võib. Oluline on, et kokku tuleks vähemalt 1 täistööajale taandatud töökoht. Nt 2 0,5 koormusega töökohta ning täidetud oleks kehtiva töötasu alammäära nõue.

10. **Kas töökohana võetakse arvesse ka juba olemasolevat töökohta?**

Ei, uus töökoht peab olema juurde loodud pärast taotluse rahuldamise otsuse tegemist.

11. **Kuidas määrata ettevõtte müügitulu tulemusnäitajat, kui ettevõtte teenus on liikuv?**

Tuleks vaadata seda, et kuidas on prognoositud müügitulu piirkonniti ning lisaks seda, kas on realistlik see, et kui ta tegutseb mingil x alal, siis kas selles piirkonnas on kliente nii palju. Nt, kui on liikuv teenus ja üle 50% ikkagi müügist tuleb nt Tartust, siis kohaldub ikkagi 80 000 kasvu nõue.

12. **Kas seotud osapoolte vahel võib tehingud teha?**

Kuna me kuludokumente ei kontrolli, siis me ei vaata seda, kellelt olete ostnud teenuseid/materjale või kellele müüte oma teenuseid.

13. **Kas ettevõtte kaasasutaja võib olla välisriigist?**

Jah, selles osas piiranguid ei ole.

14. **Kas Töötukassa ettevõtlusega alustamise toetus on välistatud, kui soovin taotleda Starditoetust?**

Ei ole välistatud. Oluline on jälgida, et tekiks topeltfinantseerimist ehk samadele tegevustele ei saa/tohi Töötukassast ja EISis toetust küsida.

15. **Kui ma täna tegutsen x tegevusvaldkonnas ja plaanin starditoetuse raames luua uue äri uue valdkonnaga, siis kas ma võin muuta tegevusvaldkonda?**

Äriregistri järgne tegevusvaldkond ja projekti tegevusvaldkond võivad olla erinevad. Järgmise majandusaasta aruandega viiakse Äriregistris tegevusvaldkond vastavusse. Seoseid vaatame vastu valitud projekti tegevusvaldkonda. Valitud tegevusvaldkond peab vastama reaalsele tegevuse sisule/ärile.

16. **Kui ettevõttel on olemas ettevõtte, kus tegevust ei ole toimunud, st majandusaasta aruanded on null, kuid tegevusvaldkond on sama, mis uuel**

ettevõttel, mille soovitakse taotlema tulla, siis kas tekib seos ja on välistus?

Jah, siis on seos olemas ja taotlema ei sobi.

17. Kas ühistaotlus on võimalik, st 2 taotlejat küsivat ühisfirma loomiseks toetust.

Ei ole võimalik. Taotleja saab olla vaid üks äriühing.

18. Kas on piirangud selles osas, kui üks füüsiline isik soovib taotleda toetust kahe erineva ettevõtte kaudu?

Kui projekti tegevusvaldkonnad ja reaalne äri on erinevad, siis piirangut ei ole. Juhul, kui ettevõte on saanud starditoetust väliskaubandus- ja ettevõtlusministri 9. märtsi 2015. a määruse nr 20 „Starditoetus" alusel, siis starditoetust ei saa uuesti taotleda.

19. Kas taotlemisel peab kasutama EISi poolt välja töötatud äriplaani vormi ja finantsprognoose? Kas äriplaan võib olla inglise keelne?

Jah, kõik taotlejad peavad kasutama samu vorm. Äriplaan ei saa olla enda poolt tehtud vormil. Kuna taotlemine on eesti keeles, siis on kõik vormid eesti keeles ja tuleb esitada ka eesti keeles. 2026. a avatavas voorus on dokumentide päises viide „Starditoetus 2026".

20. Kas omafinantseering peab olema tõendatav? Esitama konto väljavõtte?

Omafinantseeringu allikas peab olema kirjeldatud, kuid eraldi tõendusdokumente selles osas ei küsita. Ei kontrollita seda, kas see on ettevõtte kontol olemas.

21. Mis ajani taotlus vastu võetakse?

Tegemist on avatud taotlusvooruga ning taotlusi võetakse vastu kuni vahendeid jätkub.

22. Mis juhtub toetusega kui tegevusala peaks ettevõttel muutuma?

Kuna projekti on hinnatud konkreetse tegevusvaldkonna ja äri alusel ja see muutub projekti elluviimise hetkel, siis on toetuse tagasinõue. Kõikidest sellistest muudatustest tuleb EISi informeerida.

23. Toetuse kasutamisel ei ole otseseid piiranguid, milleks võin seda kasutada?

Toetust võib kasutada ettevõtlusega alustamiseks vajalike toimingute ja tegevuste elluviimiseks. Ei ole eraldi abikõlblike ja mitte abikõlblike kulude nimekirja. Ainuke erisus tegevuste elluviimisel on jälgida, et toetatakse tegevusi, millega ei tekitata olulist kahju keskkonnaeesmärkidele. Nt ei ole võimalik soetada projekti raames sõidukid/seadmeid, mis kasutavad fossiilseid kütuseid vastavalt meetme määruse § 1 lg 7, mis välistab fossiilkütused ((EL) 2021/1058 artikkel 7 lõige 1. Investeeringud seoses fossiilkütuste tootmise, töötlemise, transpordi, jaotuse, ladustamise või põlemisega.

24. Kas toetust saab taotleda usaldusühing ja täisühing?

Toetuse taotleja saab olla äriühing ja kui vaadata äriseadustikust, kes kuuluvad äriühingute alla, siis usaldusühingut ja täisühingut nimetatakse äriühinguks seega sobiks taotlema.

Meetme määruse § 11 nõuded taotlejale lg 1 taotlejas võivad juriidilised isikud kokku omada kuni 25 protsendilist osalust. Usaldusühingu ja täisühingu puhul tuleb üle vaadata Äriregistrist asutamisleping, kus on toodud osanike vastutus. Kui juriidilise isiku vastutus on üle 25%, siis ei sobi taotlema.

25. Projekti raames oli kohustuslik luua vähemalt 1 täistöökoht miinimum palgaga. Kui me sellele kohale võtame tööle vähenenud töövõimega pikaajalise töötu, kelle eest makstakse palgatoetust ja osa sotsiaalmaksust, kas see on projekti vaates sobilik või vaadatakse seda töökoha loomist rohkem maksude maksmise poolt (sest nüüd peaks me ise vähem maksu maksma selle töötajaga aga miinimum palga maksaksime ikka)?

Projekti raames loodud töökoht peab jääma püsima, võib võtta projekti raames loodud töökohale hetkel tööl oleva töötaja asemel uus töötaja, kes on vähenenud töövõimega pikaajaline töötu. Siin tuleb jälgida, et ei tekiks topelt finantseerimist ehk et kui töötasu kaetakse paralleelselt ka starditoetusest, siis on tegemist topelt finantseerimisega. Kui töötasu ei kaeta starditoetusest, siis oluline on jälgida, et projekti raames loodud töökoht säiliks täiskoormusega ja makstakse töötasu täistööajale taandatud tööaja eest, mis peab olema vähemalt Vabariigi Valitsuse kehtestatud miinimum (muutub igal aastal). Muus osas takistusi ei ole.

26. Kui projekti raames tööle võetud töötaja läheb lapsehoolduspuhkusele, siis kuidas toimida?

Tuleb leida asendaja, kellega sõlmitakse samale ametikohale tähtajaline TL lapsehoolduspuhkusel oleva töötaja asendamiseks. Töökoht ei ole isikupõhine, vaid oluline on loodud töökoha säilitamine ja töötasu maksmine (TL järgne brutotasu) vähemalt Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud miinimumi ulatuses. Sama on ka töötaja lahkumise puhul.

27. Kui töötaja on olnud haige, siis alammäära ulatuses töötasu väljamakset ei tule, siis kas see on probleem?

Kui TL-järgne töötasu on vähemalt Vabariigi Valituse kehtestatud miinimum ja töötaja on töölt eemal seadusega ettenähtud korras (haigusleht, puhkus vms), siis on kõik korras ja töötasu väljamakse ongi väiksem vastavalt eemal oldud ajale.

28. Seoses ettevõtte sisemiste probleemidega on tekkinud vajadus müüa ettevõtte intellektuaalomand ning kanda starditoetuse kohustused uuele ettevõttele, kuna praeguses ettevõttes pole enam võimalik eesmärki saavutada, aga sooviks seda siiski teha.

- **Müüa praeguses ettevõttes tehtud IP ja starditoetuse kohustused uuele ettevõttele 0 euroga, kuna hetkel ei ole võimalik midagi müüa ega arendada, st tootel pole väärtust. Täidame kohustused uue ettevõtte alt.**

Lubatud on projekti elluviimise üleandmist teisele ettevõttele ehk toetuse saaja vahetamist. Ka uus projekti elluviija peab vastama taotleja nõuetele ning projekt ise peab jätkuma endiselt plaanipäraselt selle elluviimise suunas. Sellistest muudatustest tuleb Rakendusüksust eelnevalt teavitada kirjalikult ning Rakendusüksus teeb nõuetele vastavuskontrolli. Meeskonnas muudatuste tegemine on lubatud. Teine võimalus on toetusest loobuda ning seda samuti kirjalikult teavitades. Tuleb jälgida määrus § 11 *Nõuded taotlejale*. Ehk uus taotleja (ettevõte), kes projekti üle võtab peab vastama nendele nõuetele.

29. Kas rahastatud projektidele kohaldub kestuse nõue ja kuidas toimub selle kontroll?

Starditoetuse tingimuste kohaselt kohaldub toetuse saajale kestuse nõue **kolm aastat** alates **projekti lõppmaksest**. Kestuse nõue tuleneb Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 2021/1060 artiklist 65 ning meetme määruse § 22 punktist 6 ning meetme määruse § 26 lõikest.

Kestusnõude kohaselt peab toetuse saaja tagama, et projekti tulemus – sh teenus, töökoht, tegevus, infrastruktuur või muu planeeritud väljund – säilib vähemalt kolme aasta jooksul alates projekti lõppmakse tegemise kuupäevast.

Töökoha säilitamise mõistes ei pea alles hoidma konkreetset töölepingut vaid muudatus kirjeldab funktsiooni, mis on otseselt seotud ettevõtte tegutsemise jätkumisega. Oluline, et projektiga kavandatud tööfunktsioon ja ettevõtte tegevus jätkub, mitte et sama töötaja või täpselt sama ametikoha nimetus peab kolme aasta jooksul muutumatuna säilima. Kestusnõue ei ole suunatud konkreetse töötaja hoidmisele, vaid toetatud tegevuse püsivale jätkumisele.

Ettevõttel peab jätkuma projekti eesmärgipärane tegevus ja teenus, mille tarbeks töötaja tööle võeti, jätkub kestusnõude perioodil. Töötaja olemasolu on indikatsioon kontrolli tegemiseks, kuid kui ettevõte selgitab, et tegevus, milleks toetust taotleti, siiski jätkub, siis kestusnõude rikkumist ei ole.

Kestusnõude perioodil ei pea projekti raames loodud täistöökoht säilima samadel tingimustel, mis projekti perioodil, st täistööajaga ega miinimumpalga alammäära ulatuses. Kestusnõude eesmärk on tagada toetusega käivitatud tegevuse jätkumine, mitte konkreetse töökoha või töötaja hoidmine.

Kui projekti käigus soetatud materiaalne vara aja jooksul vananeb või puruneb, võib selle asendada samaväärset funktsiooni täitva varaga, tingimusel et projekti majandustegevust jätkatakse nõutud kolme aasta jooksul alates lõppmakse tegemisest**.**

Kestusnõude osas toimub järelkontroll, mis teostakse valimipõhiselt. Eraldi täiendavat aruannet RÜ-le esitama ei pea, kontroll teostatakse muudes avalikes registrites oleva info alusel ning vajadusel võtab RÜ ühendust ettevõtjaga, kes satub valimisse.

30. Taotluse hindamise juures on toodud, et nõuetele vastavaks tunnistatud taotluste hindamisel kasutatakse tehisintellekti abi. Kas projekte hindab ja otsuse teeb tehisintellekt?

Andmeanalüüsi esimese etapis kasutatakse tehisintellekti kui töövahendit, mille eesmärk on toetuse menetlemise protsessi kiirendada ning vähendada täiendavate eksperthinnangute koostamise ajakulu ja mahtu. Tehisintellekt aitab analüüsida taotluste sobivust, kuid tehisintellekt ei tee rahastamise ega mitterahastamise otsused. Kõik otsused teevad alati EISis töötavad inimesed kehtiva valikumetoodika alusel.

31. Kas käibemaks on abikõlblik kulu?

Käibemaks ei ole projektis abikõlblik kulu. Finantsprognoosid peavad olema sisestatud ilma käibemaksuta ning äriplaanis finantsplaneerimise osa peab olema sisestatud ilma KM-ta.